

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра загальновійськових дисциплін факультету безпеки державного кордону

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
"ОСНОВИ БОЙОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ"**

**ОПШ "Організація діяльності інженерно-технічних підрозділів
Державної прикордонної служби України"**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Спеціальність: 252 Безпека державного кордону

Кваліфікація: бакалавр безпеки державного кордону

Професійна кваліфікація: офіцер тактичного рівня Державної прикордонної служби України

Спеціалізація: Організація діяльності інженерно-технічних підрозділів Державної прикордонної служби України

Форма здобуття освіти: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна "Основи бойового забезпечення" є вибірковою для вивчення ОПП "Організація діяльності інженерно-технічних підрозділів Державної прикордонної служби України". Вивчається курсантами протягом 3-го семестру на кафедрі загальновійськових дисциплін факультету безпеки державного кордону.

Метою вивчення навчальної дисципліни є підготовка грамотного, вольового, всебічно обізнаного офіцера Державної прикордонної служби України, здатного якісно та своєчасно виконувати завдання з охорони державного кордону, який вміє методично правильно навчати і виховувати підлеглих, має високі морально-бойові якості, організаторські здібності та володіє твердою командирською волею, ініціативою, самостійністю; формування військово-професійних компетентностей відповідно до вимог освітньо-професійної програми (стандарту вищої військової освіти) з питань створення сприятливих умов для успішного ведення загальновійськового бою, ефективного застосування підрозділів, збереження їх боєздатності, недопущення раптового нападу противника, зниження ефективності його вогню (ударів) по підрозділах, створення сприятливих умов для організованого і своєчасного вступу в бій.

Основним завданням навчальної дисципліни є отримання військово-професійних компетентностей щодо порядку організації та здійснення заходів бойового забезпечення дій підрозділу.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування у курсантів таких **спеціальних (фахових, предметних) компетентностей**:

ФК 4 Здатність застосовувати тактичні прийоми загальновійськового бою та бойових дій прикордонних підрозділів, способи дій підрозділів, забезпечувати бойове, ресурсне, інженерно-технічне забезпечення та зв'язок у підрозділі в різних умовах функціонування та різних формах оперативно-службових дій;

ФК 7 Здатність забезпечити готовність підпорядкованого підрозділу до виконання завдань за призначенням, застосовувати методики підготовки персоналу та роботи з персоналом підрозділу

ФК 10 Здатність оцінювати стан протиправної діяльності та противника, прогнозувати найбільш ймовірні варіанти дій правопорушників та противника при вирішенні завдань у різних формах оперативно-службової діяльності та видах бою, планувати й організувати превентивні заходи.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення курсантами наступних програмних результатів навчання, які передбачають здатність демонструвати знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез та оцінювання його складових, а саме:

ПРН 6 Організувати комплексне функціонування підсистем побудови охорони державного кордону, застосування сил і засобів у різних умовах, всі види бойового, ресурсного та інженерно-технічного забезпечення.

Знання порядку організації комплексного функціонування підсистем побудови охорони державного кордону, застосування сил і засобів у різних умовах обстановки.

Розуміння послідовності прийняття раціонального рішення щодо організації та здійснення всіх видів бойового забезпечення.

Застосовування на практиці знань, умінь і навиків, отриманих під час групових і практичних занять.

Аналіз і синтез даних обстановки для оптимального застосування сил і засобів, з урахуванням вирішення нетипових завдань, які можуть виникати під час збройних конфліктів.

Оцінювання ефективності та своєчасності організації та здійснення заходів за видами бойового забезпечення.

ПРН 16 Управляти підрозділом у ході підготовки і ведення оперативно-службових дій та бою, здійснення повсякденної діяльності у звичайних та екстремальних умовах, вирішувати нетипові завдання, віддавати накази (розпорядження), нести відповідальність за їх виконання, організувати взаємодію та всебічне забезпечення.

Знання – відтворити в умовах виконання службових обов'язків отримані компетентності щодо основ бойового забезпечення й уміло визначати мету та порядок організації таких заходів.

Розуміння – з'ясувати та виділяти основні завдання бойового забезпечення під час підготовки та ведення дій підрозділів, раціонально планувати застосування сил і засобів у різних умовах обстановки.

Застосування – знаходити правильні (модифікувати оптимальні) рішення під час виконання нетипових завдань, забезпечувати чітке виконання алгоритмів дій окремих військовослужбовців і підрозділів, передбачених відповідними заходами за видами бойового забезпечення.

Аналіз – поєднувати досвід вирішення нетипових завдань з реальною обстановкою, що склалася.

Синтез – вироблення пропозицій щодо комплексної організації заходів за видами бойового забезпечення з урахуванням наявних сил і засобів.

Оцінювання – опрацьовувати висновки щодо ефективності відданих наказів (розпоряджень) щодо організації заходів за видами бойового забезпечення.

Викладачі:

– професор кафедри загальновійськових дисциплін полковник Сергій СІНКЕВИЧ, e-mail: svsinkevych@nadps.dpsu;

– старший викладач кафедри загальновійськових дисциплін майор Вадим НЕРОБА, e-mail: vnneroba@nadps.dpsu;

– старший викладач кафедри загальновійськових дисциплін майор Андрій ЧУКАНОВ, e-mail: aichukanov@nadps.dpsu.

Передумови вивчення навчальної дисципліни. "Загальна тактика", "Вогнева підготовка", "Тактика прикордонної служби", "Інженерне та технічне забезпечення охорони державного кордону", "Фізика", "Хімія".

Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни. Спеціалізовані класи кафедри (2/301, 2/302), ротне тактичне поле відділу забезпечення навчального процесу.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин																	Форми підсумкового контролю										
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота							Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік					
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	модульний контроль	підсумковий контроль	-----	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове завдання	курсова робота					ІРГ	-----			
II	3	4	120	50		12		36						2													70			+
Усього за дисципліну			4	120	50	12		36						2													70			+

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН2.1; МН3.2; МН3.6; МН3.9.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.1; МК1.2; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК4.1; МК4.2; МК4.3.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності		
ФК-4	Здатність застосовувати тактичні прийоми загальновійськового бою та бойових дій прикордонних підрозділів, способи дій підрозділів, забезпечувати бойове, ресурсне, інженерно-технічне забезпечення та зв'язок у підрозділі в різних умовах функціонування та різних формах оперативно-службових дій.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК4.1.
ФК-7	Здатність забезпечити готовність підпорядкованого підрозділу до виконання завдань за призначенням, застосовувати методики підготовки персоналу та роботи з персоналом підрозділу.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК4.1.
ФК-10	Здатність оцінювати стан протиправної діяльності та противника, прогнозувати найбільш ймовірні варіанти дій правопорушників та противника при вирішенні завдань у різних формах оперативно-службової діяльності та видах бою, планувати й організувати превентивні заходи.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК4.1.

**ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ
КУРСАНТАМИ**

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-6	Організувати комплексне функціонування підсистем побудови охорони державного кордону, застосування сил і засобів у різних умовах, всі види бойового, ресурсного та інженерно-технічного забезпечення.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН2.1; МН3.2; МН3.6; МН3.9.	МК1.1; МК1.2; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК4.1; МК4.2; МК4.3.
ПРН-16	Управляти підрозділом у ході підготовки і ведення оперативно-службових дій та бою, здійснення повсякденної діяльності у звичайних та екстремальних умовах, вирішувати нетипові завдання, віддавати накази (розпорядження), нести відповідальність за їх виконання, організувати взаємодію та всебічне забезпечення.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН2.1; МН3.2; МН3.6; МН3.9.	МК1.1; МК1.2; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК4.1; МК4.2; МК4.3.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

2 курс

Запланована кількість аудиторного навантаження – 50 годин

№ теми	Найменування теми	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин								Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4	5	6	7	8			
1 (обз)	Види бойового забезпечення	2	Гз2								09	1/1Гз(2)	2
2 (віп)	Фортифікаційні споруди	30	Гз2	Пз6	Гз2	Пз6	Пз6	Гз2	Пз6		10	2/1Гз(2); 2/2Пз(6); 2/3Гз(2); 2/4Пз(6); 2/5Пз(6); 2/6Гз(2); 2/7Пз(6)	30
3 (рхб)	Засоби індивідуального та колективного захисту										11	4/1Гз(2); 4/2Пз(6); 5/1Гз(2); 5/2Пз(6)	16
4 (обз)	Основи тактичного маскування	8	Гз2	Пз6							12	32	2
5 (рхб)	Загроза розповсюдження зброї масового ураження		Гз2	Пз6									
6 (рхб)	Прилади радіаційної, хімічної розвідки та дозиметричного контролю	8											
	Залік	2	32										
	Всього	50										Всього	50

Умовні скорочення:

Практичне заняття – Пз

Групове заняття – Гз

Залік – З

Заняття, що обов'язкове для оцінювання – Пз2

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
2 курс					
3 семестр					
1 (обз)			30	Види бойового забезпечення	
	1	групове заняття	2	Види бойового забезпечення (розвідка; охорона; радіоелектронна боротьба; тактичне маскування; інженерне забезпечення; радіаційний, хімічний, біологічний захист) 1. Основи бойового забезпечення 2. Мета та завдання бойового забезпечення	[1.1] с. 214-245 [1.2] с. 201-223 [2.1] с. 4-16
		самостійна робота	4	Розвідка як вид бойового забезпечення 1. Завдання та основні вимоги до розвідки. 2. Особливості розвідки противника. 3. Особливості розвідки місцевості.	[1.1] с. 215-217, 219-225 [1.2] с. 201-203, 204-209
		самостійна робота	4	Способи ведення розвідки 1. Спостереження та підслуховування. 2. Пошук. 3. Наліт. 4. Розвідувальна засідка. 5. Розвідка боєм.	[1.1] с.217-219 [1.2] с.203-204 [2.2] с.29-72
		самостійна робота	4	Охорона як вид бойового забезпечення 1. Загальні положення. Мета охорони. 2. Завдання сил і засобів, виділених для здійснення охорони.	[1.1] с. 226 [1.2] с. 215 [2.2] с.117-120
		самостійна робота	4	Організація та здійснення похідної та сторожової охорони 1. Організація та здійснення похідної охорони. 2. Організація та здійснення сторожової охорони.	[1.1] с. 226-227 [2.2] с.130-141
		самостійна робота	4	Організація та здійснення бойової та безпосередньої охорони 1. Організація та здійснення бойової охорони. 2. Організація та здійснення безпосередньої охорони.	[1.1] с. 226-227 [1.2] с. 215 [2.2] с.120-123, 141-144
		самостійна робота	4	Радіоелектронна боротьба як вид бойового забезпечення	[1.1] с. 228

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
				1. Загальні положення. Мета радіоелектронної боротьби. 2. Розвиток радіоелектронної боротьби.	[2.2] с.148-150, 153-164
		самостійна робота	4	Способи ведення радіоелектронної боротьби 1. Радіоелектронне подавлення. 2. Радіоелектронний захист.	[1.1] с. 228-229 [2.2] с.150-153
2 (всі)			34	Основи фортифікації	
	1	групове заняття	2	Основи фортифікації 1. Основи фортифікаційного обладнання позицій та районів розташування підрозділів. 2. Окопи.	[2.2] с.248-251 [2.3] с.6-22
	2	практичне заняття ВЗНП Тп	6	Обладнання одиночних окопів 1. Розчищення смуги огляду та обстрілу. 2. Практичне обладнання окопів для стрільби.	[2.2] с.249-251 [2.3] с.11-22
	3	групове заняття	2	Фортифікаційні споруди 1. Траншеї та ходи сполучення. 2. Фортифікаційні споруди для спостереження, управління вогнем та захисту особового складу. 3. Фортифікаційні споруди для захисту техніки та майна.	[2.2] с.252-257, 260-262 [2.3] с.23-55
	4	практичне заняття ВЗНП Тп	6	Улаштування фортифікаційних споруд 1. Улаштування ходів сполучення. 2. Практичне улаштування споруд для управління вогнем.	[2.2] с.252-257, 260-262 [2.3] с.45-48
		самостійна робота	4	Особливості улаштування фортифікаційних споруд 1. Польові споруди з підручних матеріалів для розміщення підрозділів. 2. Вантажопідйомні машини і засоби механізації землерийних робіт.	[2.2] с.282-291
	5	практичне заняття ВЗНП Тп	6	Улаштування позиції відділення 1. Улаштування споруд для захисту техніки та майна. 2. Улаштування споруд для захисту особового складу.	[2.2] с.257-260, 276-281 [2.3] с.49-55
	6	групове заняття	2	Особливості фортифікаційного облаштування опорних пунктів 1. Фортифікаційне облаштування контрольно-пропускних пунктів. 2. Фортифікаційне облаштування блокпостів.	[2.3] с.55-82

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
	7	практичне заняття ВЗНП Тп	6	Практичне обладнання опорних пунктів 1. Фортифікаційне облаштування контрольно-пропускних пунктів. 2. Фортифікаційне облаштування блокпостів.	[2.3] с.55-82
3 (рхб)			12	Засоби індивідуального та колективного захисту	
		самостійна робота	4	Засоби індивідуального захисту 1. Засоби індивідуального захисту. Призначення, загальна будова, захисні властивості засобів захисту органів дихання і правила їх використання. Норматив із захисту від зброї масового ураження № 1. 2. Призначення, захисні властивості, загальна будова загальновійськового захисного комплекту і правила його використання. Нормативи із захисту від зброї масового ураження № 4, 6, 8.	[2.1] с. 17-31
		самостійна робота	2	Порядок використання засобів індивідуального захисту 1. Порядок використання засобів індивідуального захисту органів дихання. Відпрацювання нормативу із захисту від зброї масового ураження № 1. 2. Порядок використання засобів індивідуального захисту шкіри. Відпрацювання нормативів із захисту від зброї масового ураження № 4, 6, 8.	[2.1] с. 32-47
		самостійна робота	6	Засоби колективного захисту 1. Рухомі засоби колективного захисту. 2. Стаціонарні засоби колективного захисту.	[2.1] с. 48-54
4 (обз)			12	Основи тактичного маскування	
	1	групове заняття	2	Основи тактичного маскування 1. Основи маскування позицій та районів розташування підрозділів. 2. Особливості маскування з використанням табельних засобів.	[2.3] с.92-97, 111-122
	2	практичне заняття ВЗНП МРХБЗ	6	Маскування позицій та районів розташування підрозділів 1. Використання маскувальних властивостей місцевості та рослинності. 2. Створення хибних позицій та районів розташування підрозділів.	[2.3] с.97-111
		самостійна робота	4	Особливості тактичного маскування 1. Демаскуючі ознаки об'єктів. 2. Заходи з організації тактичного маскування.	[1.1] с. 232 [1.2] с. 218 [2.2] с.227-232

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
5 (рхб)			8	Загроза розповсюдження зброї масового ураження	
		самостійна робота	2	Ядерна зброя 1. Поняття про ядерну зброю. Ядерні реакції. Ядерне пальне. Будова ядерних боєприпасів. 2. Калібри ядерних боєприпасів. Види ядерних вибухів. Способи захисту особового складу, озброєння і техніки від вражаючих факторів ядерного вибуху.	[2.1] с. 56-73
		самостійна робота	2	Хімічна зброя 1. Поняття про хімічну зброю. Вражаючі фактори хімічної зброї. Види бойового стану бойових токсичних хімічних речовин. 2. Основні принципи застосування хімічної зброї. Способи доставки хімічної зброї до цілі. Завдання, що вирішуються з використанням хімічної зброї. 3. Складові бойових токсичних хімічних речовин. Класифікація отруйних речовин. Характеристика токсинів. Поняття про фітотоксиканти. 4. Будова, принцип дії хімічних боєприпасів та способи їх застосування. 5. Способи захисту персоналу і техніки від уражаючих факторів хімічної зброї.	[2.1] с. 75-89
		самостійна робота	2	Біологічна та запалювальна зброя. Димові засоби 1. Характеристика Вражаючої дії біологічної зброї. 2. Вражаючі фактори запалювальної зброї. 3. Призначення, тактико-технічні характеристики, загальна будова димових засобів.	[2.1] с. 90-106
		самостійна робота	2	Історія застосування зброї масового ураження 1. Ядерна зброя країн світу. Застосування ядерних зарядів на території України. 2. Застосування хімічної зброї.	[4]
6 (рхб)			22	Прилади радіаційної, хімічної розвідки та дозиметричного контролю	
		самостійна робота	4	Прилади радіаційної, хімічної розвідки та дозиметричного контролю 1. Призначення, технічні характеристики, комплектність МКС-07 "Пошук", МКС-У, МКС-05 "Терра".	[2.1] с. 108-121

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
				2. Засоби хімічної розвідки. Призначення, технічні характеристики, комплектність військового приладу хімічної розвідки, ChemPro-100i та індикаторної плівки АП-1.	
		самостійна робота	4	Основи спектрометрії 1. Мас-спектрометрія. 2. Рідинна хроматографія. 3. Спектрометр. 4. Термоспектрометрія.	[5]
	1	групове заняття	2	Робота зі спектрометрами 1. Призначення, технічні характеристики, комплектність МКС-А-03. 2. Призначення, технічні характеристики, комплектність Identifinder-2.	Інструкції з використання приладів
	2	практичне заняття	6	Порядок роботи з приладами 1. Порядок підготовки до роботи дозиметрів-радіометрів МКС-07 "Пошук". Вимірювання радіації. 2. Порядок підготовки до роботи дозиметрів-радіометрів МКС-У. Вимірювання радіації. 3. Порядок підготовки до роботи дозиметрів-радіометрів МКС-05 "Терра" до роботи. Вимірювання радіації. 4. Порядок підготовки до роботи та виявлення отруйних речовин за допомогою військового приладу хімічної розвідки, ChemPro-100i та індикаторної плівки АП-1.	[2.1] с. 122-154
		самостійна робота	6	Використання новітніх зразків приладів 1. Порядок використання дозиметрів-радіометрів. 2. Порядок використання засобів хімічної розвідки.	Інструкції з використання приладів
Залік			2		
Усього за дисципліну			120/50		

ВЗНП – відділ забезпечення навчального процесу

МРХБЗ – містечко РХБЗ

Тп – тактичне поле

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Нормативно-правові акти

1.1. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина II (батальйон, рота) / наказ командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 30.12.2016 № 605 (зі змінами).

1.2. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина III (взвод, відділення, екіпаж) / наказ командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 25.05.2016 № 238 (зі змінами).

2. Базова

2.1. Гаврилюк В. В. Основи бойового забезпечення (радіаційний, хімічний, біологічний захист) : навчально-методичний посібник / В. В. Гаврилюк. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2018. 280 с.

2.2. Загальна тактика (бойове забезпечення) : підручник / А. Білорус та ін. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2021. 608 с.

2.3. Фортифікація та маскування. Частина I. Фортифікаційне обладнання та маскування позицій і районів розташування військ (сил) в Антитерористичній операції: Навчальний посібник / С.І. Дяков, О.Л. Колос, А.А. Верстівський [та ін.]. – Львів: НАСВ, 2016. – 146 с.

3. Допоміжна

3.1. Довідник з мінної безпеки. – Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2015. 136 с.

3.2. Воєнно-інженерна підготовка: навчальний посібник. Хмельницький : Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького, 2005. 180 с.

4. Інформаційні ресурси в інтернеті (інтранеті)

4.1. Офіційне інтернет-представництво Президента України. – Режим доступу : <https://www.president.gov.ua/>

4.2. Законодавство України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/a>

4.3. Модульне середовище для дистанційного навчання НА ДПСУ. – Режим доступу : <http://asu.nadpsu.edu.ua:8009/>

4.4. Зброя масового ураження. – Режим доступу : <https://cutt.ly/ebFOJ2x>

4.5. Спектрометрія. – Режим доступу : <https://cutt.ly/vbFOM8V>

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-_12.01.-.pdf.

ПОЛІТИКА КУРСУ ("ПРАВИЛА ГРИ")

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі "підсумкова оцінка", йому виставляється оцінка "незадовільно" за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі "підсумкова оцінка", йому виставляється оцінка "недопущений" за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;

– надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

– контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

– самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);

– посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;

– дотримання норм законодавства про авторське право;

– надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А

Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	
МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний